

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๑๐๔๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การขอให้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ สส ๐๐๒๓.๔/๑๖๐๗๐ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๔.๓/๒๐๗๙๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ตามที่จังหวัดสมุทรสงครามขอหารือกรณีที่มีความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนที่เกิดจากการกระทำของลิงแสมที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน โดยได้รับรายงานจากอำเภออัมพวาว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยี่สารมีปัญหาความเดือดร้อนจากการถูกลิงแสมรบกวนในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงครามให้ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าวและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงครามได้ประสานสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง) ได้มอบหมายให้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์จังหวัดสมุทรสาครดำเนินการแก้ไขปัญหาคา ซึ่งเขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์จังหวัดสมุทรสาครยินดีให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาคาโดยการย้ายฝูงลิงแสมออกจากพื้นที่ แต่เนื่องจากเขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์จังหวัดสมุทรสาครไม่มีงบประมาณ จึงขอรับสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจากองค์การบริหารส่วนตำบลยี่สาร นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ (๔) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ก็ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง กล่าวคือตาม (๒๙) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และตาม (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยพจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความสงบเรียบร้อยของประชาชน” (public order) หมายความว่า ภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ร่วมกันในสังคม โดยมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน และในการดำเนินชีวิตโดยปกติสุข

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ได้ให้คำนิยามของคำว่า “สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหาย

/แก้ทรัพย์สิน...

แก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วยซึ่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที และมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๒๑ เกิดขึ้นให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยในกรณีผู้อำนวยการอำเภอ ให้สั่งการได้สำหรับในเขตอำเภอของตน และในกรณีผู้อำนวยการจังหวัด ให้สั่งการได้สำหรับในเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี และวรรคสองกำหนดว่า ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็น ต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประชาชนในพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลยี่สารมีปัญหาความเดือดร้อนจากการถูกลิงแสมรบกวนการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ จึงมีลักษณะที่เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่รวมทั้งยังเป็นสาธารณภัยตามความหมายของคำว่า “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ ภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐด้วย ซึ่งตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กำหนดว่า เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย ให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ (๒) จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว ซึ่งจะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น และตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๒๑ เกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยในกรณีผู้อำนวยการอำเภอ ให้สั่งการได้สำหรับในเขตอำเภอของตน และในกรณีผู้อำนวยการจังหวัด ให้สั่งการได้สำหรับในเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี และวรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็น ต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

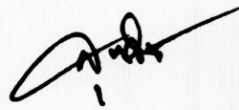
ดังนั้น การแก้ไขปัญหาลิงแสมที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนดังกล่าว จึงอยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ (๔) และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๒๙) และ (๓๐) ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องปฏิบัติอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เช่น ภายใต้หลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. เมื่อการแก้ไขปัญหาลิขสิทธิ์และสมรรถนะการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น เป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๕ (๙) ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลยี่สารจึงสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกินของประชาชนในเรื่องนี้โดยตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนให้แก่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมแก่การดำเนินการดักจับและขนย้ายลิงแสมรวมทั้งควบคุมหรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกินขึ้นอีก เช่น ค่าใช้จ่ายในการดักจับและขนย้ายค่าทำหมัน ค่ายาและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ ค่าอาหารระหว่างทำหมันกักกันโรค พื้นฟูสุขภาพ ที่จำเป็นในการจับหรือขนย้ายลิงแสม โดยสามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการอุดหนุนเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ จูเจริญ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖